

a q u a

Interno glasilo JKP „Vodovod i Kanalizacija“ Subotica

Broj 65 - novembar 2011.

Redakcija:

Sabo H. Rozalija, Vučetić Dragan,
Nađ Abonji Marija, Vasiljev Dušan,
Sudarević Josip, Nemet Janoš

Glavni odg. urednik: Doroslovački Petar

Tehničko uređenje: Varga Žolt

Fotografije: Sobonja Mihalj

Tiraž: 150 primeraka

*Radnicima novog prečistača - srećan 27. novembar
Dan starog prečistača !*

S A D R Ž A J

Snežana Pejčić, dipl.inž.građ., direktor

**ODOBREN PROBNI RAD POSTROJENJA ZA PREČIŠĆAVANJE
OTPADNIH VODA GRADA SUBOTICE**

Mr Bojana Burger, šef laboratorije za kontrolu otpadnih voda

**SVAKODNEVNA KONTROLA PREČIŠĆENE VODE – OBAVEZA STRUKE
I ODGOVORNIH GRAĐANA PREMA JEZERU PALIĆ**

Petar Balažević, master prava, zamenik direktora

STRATEGIJA RESTRUKTUIRANJA JKP U SRBIJI

Momir Tasić i Antun Skenderović, predsednici Sindikata

NEPRIHVATLJIVA PRIVATIZACIJA VODOVODA !

Petar Doroslovački, dipl.inž.inf., glavni i odgovorni urednik Biltena „Aqua“

MENADŽMENT I POSLOVNI PROCESI

Rozalija Sabo Handa, dipl.ekon., finansijski direktor

**KRETANJE ZARADA DO KRAJA 2011. GODINE
EFIKASNO EVIDENTIRANJE, OBRAČUN I NAPLATA USLUGA !**

Galamboš Igor, rukovodioc službe “Briga o vodomeru”

DA SE SMRZNEŠ ?!

Ferenc Olman, organizator sportsko – rekreativnih aktivnosti

BOČARKE „VODOVODA“ NA VRHU

Snežana Pejčić, dipl.inž.građ., direktor

ODOBREN PROBNI RAD POSTROJENJA ZA PREČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA GRADA SUBOTICE

Očekujućim završetkom realizacije ove investicije, građani, Grad i JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica, učinili se jedan krupan korak u rešavanju vodoprivredne, komunalne i ekološke problematike grada i jezera Palić !

Ideja izgradnje novog postrojenja nastala je 2001. godine, kada je ponovo došlo do izuzetno teške ekološke situacije na jezeru Palić. Skupština opštine je na svojoj sednici od 28. novembra 2001. godine odlučila da se pristupi pokretanju novog projekta: Sanacija i proširenje Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda grada Subotice.

Struka i odbornici su se prilikom donošenja jedne ovako značajne odluke vodili veoma bitnim ciljevima koji se odnose na usklađeni, ravnomerni i održivi razvoj grada Subotice i Palića.

Savremena tehnička oprema i nove tehnologije koje su se pojavile u novijoj istoriji prečišćavanja otpadnih voda omogućuju, pored mehaničkog i biološkog, i treći stepen prečišćavanja otpadnih voda. Šmanjenjem azota i fosfora u procesu prečišćavanja otpadnih voda ispod dozvoljenih koncentracija prema domaćim i propisima EU značajno podiže stepen zaštite životne sredine i prirodne i turističke vrednosti jezera Palić.

Tretmanom mulja, koji se pojavljuje u procesu prečišćavanja otpadnih voda, takođe se štiti životna sredina, ali i omogućava dobijanje bio gasa kao alternativnog izvora električne i toplotne energije za sopstvene potrebe Postrojenja. Kasnije ću nešto reći i o pilot projektima koje smo realizovali i koje ćemo realizovati, a koji se odnose na kompostiranje mulja i njegovu upotrebu u poljoprivredne svrhe.

Vrlo važni ciljevi su i oni koji se, izgradnjom novog Postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda odnose na unapređenje urbano – komunalnih i ekonomsko – privrednih potreba Grada:

- povećanje kapaciteta Postrojenja na 36.000 u beskišnim, odnosno na 72.000 m³/dan u kišnim danima i
- rekonstrukcija i proširenje kolektorske i sekundarne kanalizacione mreže i povećanje stepena priključenja stanovništva.

U današnjoj situaciji, poštujući zakonitosti i prioritete, možemo videti da će završetak izgradnje novog Postrojenja omogućiti izgradnju kolektora II, kojim će se bitno rasteretiti kolektor III, koji, naročito u centru grada, prilikom većih ili dugotrajnijih kiša izaziva začepjenja i plavljenja saobraćajnica, dvorišta i podruma velikog broja domaćinstava. Ovaj kolektor omogućiće, takođe, izgradnju sekundarne kanalizacione mreže i priključenje domaćinstava u MZ „Zorka“ i „Peščara“.

Takođe, biće omogućen i nastavak izgradnje kolektora VII čime će biti obezbeđeni tehnički uslovi za izgradnju sekundarne mreže i priključenje velikog broja domaćinstava na severnom delu teritorije Grada koji obuhvata 4 mesne zajednice (Kertvaroš, Mali Radanovac, Željezničko naselje i Makova sedmica) na potezu Partizanskih baza – Majšanski put – 51. Divizije i Jovana Mikića.

Takođe, ovim će se stvoriti tehnički uslovi za povez kolektora VII i Palića, kao i ravnoteža u razvoju komunalne infrastrukture, jer je pokrivenost Grada sa kanalizacionom mrežom u odnosu na vodovodnu mrežu svega 50,3 %.

U periodu od decembra 2004. godine do 2007. godine sredstva za izgradnju obezbeđena su iz kreditnih izvora, donacijama i iz budžeta Grada u ukupnom iznosu od 18.120.159 evra na osnovu Ugovora sa EBRD i EAR o rekonstrukciji postojećeg i izgradnji novog postrojenja.

Sa izabranim izvođačem „DHV“ Holandija na javnim međunarodnim tenderima ugovorena je izgradnja dve tehničke celine - linija vode i linija mulja koje čine postrojenje, a sa IRD Inženjering Rim na javnom međunarodnom tenderu – za nadzor i podršku vođenja projekta.

Tokom decembra 2009. godine JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica preuzelo je od izvođača radova, holandske firme „DHV“ liniju vode, a liniju mulja u avgustu 2010. godine. U proteklom periodu utvrđeno je da obe tehničke celine postrojenja funkcionišu, sa time da je u toku otklanjanje uočenih nedostataka.

Tokom 2010. i 2011. godine izvršena je obuka rukovodaca postrojenja i oni su osposobljeni za potpuno i samostalno vođenje procesa.

Na osnovu Rešenja Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam, arhitekturu i graditeljstvo od 15. juna 2011. godine oformljena je Komisija za vršenje tehničkog pregleda izvedenih radova na postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda grada Subotice, koju čine stručnjaci – eksperti za ovu delatnost.

Pre donošenja konačnog zaključka, ova Komisija je uvažila sledeće činjenice:

- da je ovo jedna od najvećih i najsloženijih ovakvih investicija od značaja sa aspekta zaštite životne sredine do sada u Republici Srbije i bližem međunarodnom okruženju;
- da je nekoliko uglednih naučno – istraživačkih institucija vršilo provere i analize vrednosti izlaznih parametara prečišćene vode u zoni nadležnosti i odgovornosti investitora i tretiranog mulja u periodu od 2009. do 2011. godine i utvrdilo da je njihova vrednost u skladu sa projektovanim
- u proteklom periodu rada na uhodavanju postrojenja, uočene su određene primedbe i nedostaci koji bi se u slučaju neotklanjanja mogli odraziti na otežano funkcionisanje, upravljanje i održavanje postrojenja, što je normalna pojava prilikom izgradnje ovako velikih i složenih investicija.

HIDROTEHNIČKI DEO prof dr Srđan Kolaković	Nema primedbi i zahteva.
TEHNOLOGIJA prof dr Mile Klačnja	Kvalitet prečišćene otpadne vode sa PPOV zadovoljava zahteve Direktive 91/271/EEC. Kvalitet mulja od prečišćavanja otpadne vode na PPOV zadovoljava zahteve Direktive 86/278/EEC za korišćenje mulja u poljoprivredi.
GRAĐEVINSKI DEO I KONSTRUKCIJE mr Slobodan Grković	<u>Neusaglašenost</u> između naziva i oznaka pojedinih objekata ili njihovih delova; Listovi građevinskih dnevnika <u>ne prate tok</u> izvođenja pojedinih vrsta radova; <u>Nisu overene i potpisane</u> strane građevinskog dnevnika između izvođača i nadzora; <u>Nisu zaključeni</u> građevinski dnevnici i nije izvršena primopredaja između izvođača, investitora i nadzora; <u>Nečitka dokumentacija</u> kojom se dokazuje kvalitet ugrađenih materijala i izvedenih radova (sertif., atesti, kontrola kvaliteta, izveštaji ...); <u>Neprihvatljivost dokumentacije o kvalitetu</u> materijala-radova čiji je rok istekao ili su zastareli u periodu izgradnje objekata; <u>Nedostaju zapisnici inspekcija</u> koje su posećivale gradilište i nekoliko puta obustavljali rad; <u>Nije izvršeno ispitivanje konstrukcija</u> pod dejstvom probnog opterećenja, osim za vodonepropusnost; <u>Projekat izvedenih radova ne sadrži</u> potrebna dokumenta kojima se dokazuje kvalitet materijala i pouzdanost konstrukcije u odnosu na Glavni projekat; <u>Nasipanje oko</u> izgrađenih objekata nije izvršeno u skladu sa projektom; Nije dokazana stabilnost izgrađenih objekata na isplivavanje.
ARHITEKTONSKO URBANISTIČKI DEO Marija Pokrić, dipl.inž.arh.	- Dokumentaciono dokazati da je problem sa obalo-utvdama rešen, zbog erozije zemljišta i stabilnosti izgrađenih objekata; <u>Parcela</u> na kojoj se nalazi postrojenje nije oformljena na zakonsko propisani način.
MAŠINSKI DEO Davor Andrašić, dipl.inž.maš.	Projekat izvedenog stanja je sasvim u redu, manji nedostaci koji se mogu otkloniti relativno brzo.
ELEKTRO DEO mr Ana Krakovski	Projekat izvedenog stanja <u>nije identičan glavnom projektu</u> , odstupanja je potrebno overiti između izvođača, investitora i nadzora.
SAOBRAĆAJNICE Robert Đember, dipl.inž.građ.	Bez primedbi.
ZASTITA NA RADU mr Božidar Bajat	Dokumenta treba dopuniti <u>sa licencama</u> , uputstva za radna mesta prevesti sa engleskog jezika.
ZASTITA ŽIVOTNE SREDINE mr Gordana Gavrilović	Investitor treba da izvrši sva <u>potrebna ispitivanja</u> (monitoring, nulta merenja, buka, podzemne vode, indikatori životne sredine) , a kako je projektom propisano.

Na kraju svog rada Komisija je konstatovala:

Na osnovu Pravilnika o sadržini i načinu vršenja tehničkog pregleda objekata i izdavanju upotrebne dozvole, saglasno Zakonu o planiranju i izgradnji Republike Srbije, Komisija za vršenje tehničkog pregleda je predložila nadležnom organu koji je oformio Komisiju da odobri probni rad Postrojenja, a najduže do 6 meseci.

Neprihvatljivost i nedostatke koji su navedeni u detaljnom izveštaju Komisije za tehnički pregled Investitor i Izvođač su dužni otkloniti za vreme trajanja perioda probnog rada. Nadamo se da će evidentirane primedbe i nedostaci biti otklonjeni u narednom periodu, te da JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica i izvođač radova neće biti u situaciji da eventualni spor rešavaju u sklopu veoma složenog procesa međunarodne trgovinske arbitraže.

Očekujućim završetkom realizacije ove investicije, građani, Grad i JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica, učinili se jedan krupan korak u rešavanju vodoprivredne, komunalne i ekološke problematike grada i jezera Palić !

Mr Bojana Burger, šef laboratorije za kontrolu otpadnih voda

SVAKODNEVNA KONTROLA PREČIŠĆENE VODE – OBAVEZA STRUKE I ODGOVORNIH GRAĐANA PREMA JEZERU PALIĆ

Zahtev o kvalitetu prečišćavanja je utvrđen Direktivom 91/271/EEC koja se odnosi na prečišćavanje komunalnih otpadnih voda, kao i Uredbom o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje (Sl. Glasnik RS 67/2011).

Poštovanje strogo postavljenih kriterijuma, kao i procena efikasnosti rada kroz svakodnevnu kontrolu prečišćene vode je ne samo naša obaveza kao stručnih lica, nego i kao građana odgovornih prema osetljivosti jezera Palić, prijemnika naše prečišćene vode. Naime, voda koja otekne sa našeg postrojenja nastavlja da živi u jezeru gde više nije otpadna voda, nego stanište u kome svoj dom nalaze različite vrste biljaka i životinja, a takođe predstavlja mesto na kome želimo da provedemo ugodno slobodno vreme.

Hemijski parametri koji se ograničavaju ovim zakonskim i podzakonskim aktima EU i naše zemlje se odnose na pre svega na sadržaj organske materije (Hemijska potrošnja kiseonika i Biološka potrošnja kiseonika tokom pet dana). Organska materija u vodi se razgrađuje, i pri tome troši kiseonik. Prevelika koncentracija organske materije, usled velike potrošnje kiseonika dovodi do nestanka kiseonika u vodi, što je ne samo pogubno za živi svet, nego je i razlog širenja vrlo neprijatnih mirisa.

Zatim, zakoni predviđaju ograničavanje sadržaja **ukupnog azota i fosfora**, jer jedinjenja ovih elemenata predstavljaju glavni izvor hrane algama, mikroskopski sitnim biljkama, koje prenamnožene, vodi daju ružnu zelenu boju. Poslednji ograničeni parametar se odnosi na sadržaj suspendovanih materija, i odnosi se na sadržaj nerastvorenih čestica u vodi. Nerastvorene čestice su talog koji se lako nagomilava na dnu jezera.

Prečišćavanje otpadnih voda na centralnom gradskom postrojenju za prečišćavanje otpadnih voda je kontinualno od 1975. godine. U maju 2009. godine je pušteno u rad novo postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda koje se sastoji iz rekonstruisanih starih i novoizgrađenih objekata. Rezultat ove izgradnje su osim većih hidrauličkih kapaciteta koji danas mogu biti prihvaćeni i prerađeni na ovom Postrojenju i zaokruživanje tehnologije prečišćavanja gde danas pored primarnog i sekundarnog prečišćavanja postoji i **tercijerni tretman vode**, kao i adekvatna obrada i krajnja dispozicija muljeva nastalih tokom procesa prečišćavanja, koji su nedostajali na ranijem Postrojenju.

Izlazna prečišćena voda - novo stanište riba !

Laboratorija za kontrolu kvaliteta otpadnih voda je od prvog dana rada novog dela Postrojenja za prečišćavanje bila uključena u vršenje analiza rada Postrojenja, ne samo u smislu kvaliteta prečišćene vode, nego i pojedinih faza prečišćavanja.

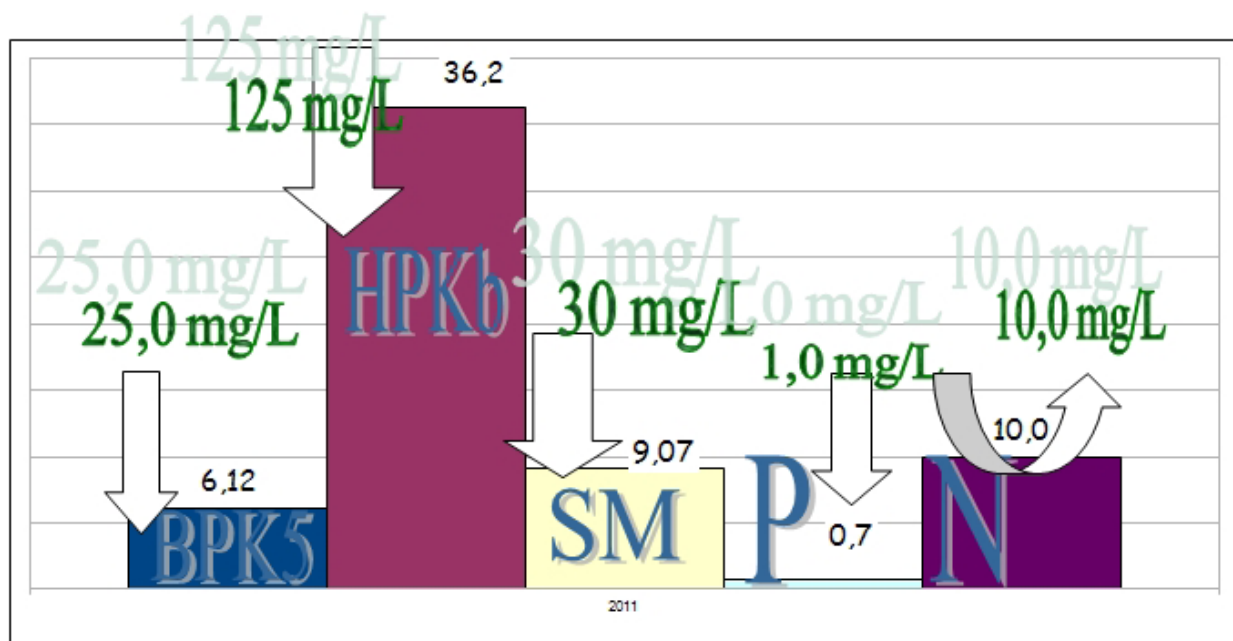
Danas se kontrola rada vrši iz uzoraka koji se sakupljaju tokom 24 sata, svih 365 dana u godini. Proces sakupljanja uzoraka je automatizovan, te dobijeni rezultati predstavljaju realnu sliku kvaliteta vode.

U protekle dve i po godine, sakupljeno je i analizirano više od 1000 uzoraka prečišćene vode. Zahvaljujući dobro izabranoj tehnologiji prečišćavanja voda, zadovoljavajući kvalitet vode je uspostavljen vrlo brzo od početka rada, a tokom vremena je uz uspešno i stručno rukovođenje postrojenjem, kvalitet prečišćene vode podignut. Naime, **koncentracija organskog opterećenja u prečišćenoj vodi je višestruko manja od propisane:**

- prosečna izmerena vrednost HPKb u 2011. godini 36,2 mg/L O₂ (dozvoljena koncentracija iznosi 125 mg/L),
- petodnevne biološka potrošnja kiseonika 6 mg/L O₂, u odnosu na dozvoljenih 25 mg/L,
- koncentracija suspendovanih materija ne prelazi 10 mg/L, u odnosu na dozvoljenih 30 mg/L,
- poseban uspeh predstavlja održavanje koncentracije nutrijenata ispod maksimalno dozvoljenih koncentracija, gde je postignuto da koncentracija ukupnog fosfora tokom najvećeg broja merenja u ovoj godini iznosi između 0,4 i 0,5 mg/L uprkos dozvoljenoj koncentraciji od 1,0 mg/L.

Zbog velike osetljivosti biološkog procesa na različite uticaje (kvalitet vode, temperatura, pH i slično), u slučajevima da nije moguće postići zadati kvalitet vode u pogledu sadržaja nutrijenata, Projekat predviđa doziranje soli gvožđa radi postizanja željenog kvaliteta.

Smatramo posebnim uspehom, da pažljivim rukovanjem, i detaljnim upoznavanjem ovih složenih procesa uklanjanja nutrijentnih jedinjenja, rekli bismo prirodnim, biološkim putem, nismo imali potrebu za doziranjem, i time dodatnim opterećivanjem izlazne vode, a time i jezera, kompleksnim jedinjenjima.

Koncentracija organskog opterećenja u prečišćenoj vodi je višestruko manja od propisane

Petar Balažević, master prava, zamenik direktora

STRATEGIJA RESTRUKTUIRANJA JKP U SRBIJI

Ovo izlaganje pripremio sam na osnovu dokumenta: predlog Strategije restrukturiranja javnih komunalnih preduzeća u Srbiji, koji su za diskusiju pripremili EBRD, Svetska banka, USAID i EU oktobra 2009. godine i Ministarstvo Vlade Republike Srbije za ekonomiju i regionalni razvoj u oktobru 2011. godine. U međuvremenu, učinjeni su neki pomaci u Srbiji, koji se odnose na izradu zakonskih predloga koji regulišu javnu svojinu, gradsko građevinsko zemljište, komunalne delatnosti ...

U prvom delu ovog teksta preneću izvorno strateške pravce restrukturiranja, kako se to u ovom opširnom dokumentu predlaže, a na kraju teksta upoznaću zaposlene sa predlozima koji su dati iz našeg preduzeća i koji su usvojeni na sednici Upravnog odbora Poslovnog udruženja vodovoda i kanalizacije Srbije i kao takvi, izneti i prihvaćeni na zavšnom činu javne rasprave u Privrednoj komori Srbije.

Strategija restrukturiranja JKP u Srbiji pripremljena je sa ciljem da se JKP, koja su u nadležnosti lokalnih samouprava, korak po korak transformišu u finansijski održiva, tržišno orjentisana preduzeća koja obezbeđuju visokokvalitetne usluge svojim potrošačima. Efikasno pružanje komunalnih usluga važno je za privredu, kao i za dobrobit svih građana Srbije.

Efikasno sprovođenje strategije u mnogome zavisi od saradnje i koordinacije aktivnosti na nacionalnom i lokalnom nivou vlasti i ona treba da se sprovodi fazno.

Ključne preporuke ove Strategije su:

Reforma svojinske i upravljačke strukture JKP

- Svojina na sredstvima koja koriste JKP treba da se prenese na lokalne samouprave, kako bi one sa JKP definisale kriterijume za konkretno uređivanje imovinskih odnosa;
- JKP treba da se transformišu u privredna društva, čije bi poslovanje bilo uređeno Zakonom o privrednim društvima;
- Uspostavljanje jasnih svojinskih odnosa između osnivača i JKP omogućilo bi lakše sprovođenje procesa regionalizacije usluga u sektorima vodosnabdevanja i upravljanja čvrstim otpadom, radi postizanja efikasnosti i racionalizacije ekonomike usluga;
- JKP treba da se oslobode sporednih delatnosti i imovine koja služi za obavljanje sporednih delatnosti, tj. da se koncentrišu na pružanje osnovnih usluga, zbog kojih su i osnovana;
- Potrebno je pojednostaviti učešće privatnog sektora u obavljanju komunalnih delatnosti.

Definisati odnose između gradova i JKP

- JKP treba da posluju kao privredna društva, bez političkog uticaja na vođenje poslovne politike preduzeća;
- Odnosi između osnivača i JKP, kao i privatnih operatera koji pružaju komunalne usluge treba da budu uređeni sporazumima ili ugovorima o pružanju usluga, koji jasno određuju ciljeve koje JKP treba da ostvare, koji su ustanovljeni godišnjim planovima poslovanja i prate se kroz kvartalne izveštaje;
- Država i lokalne samouprave treba da ustanove ciljeve koje treba dostići u postepenom poboljšanju efikasnosti poslovanja, kao i da uspostave sistem pokazatelja i merila (indikatora) za praćenje efikasnosti i realizacije ciljeva, na jasan i transparentan način;
- Rukovodioci u JKP (menadžeri) treba da budu ocenjivani i vrednovani prema rezultatima poslovanja, odnosno prema uspešnosti ostvarivanja zadatih ciljeva;
- Lokalne samouprave treba da formiraju službe koje će pratiti i nadzirati rad JKP u skladu sa ugovorima o pružanju usluga.

Poboljšati operativni učinak JKP

- Država treba da podrži programe kroz tehničku pomoć, a finansijska pomoć treba da bude uslovljena dobrim poslovnim rezultatima;
- Država i lokalne samouprave treba da podstiču JKP da uvedu višegodišnje poslovno planiranje, da procene vrednost imovine i povećaju budžete za investiciono održavanje, da smanje tekuće troškove, da JKP sprovedu racionalizaciju zaposlenih i poboljšaju njihovu kvalifikacionu strukturu, da unaprede sistem evidencije potrošača i poboljšaju naplatu i da smanje tehničke i tržišne gubitke.

Uvesti metodologiju za utvrđivanje tarifa i standarda poslovanja

- Za veća JKP, koja ostvaruju prihod koji zavisi od stepena naplate za pružene usluge, tarife su suviše niske da bi se obezbedilo poboljšanje postojećih ili uvođenje novih usluga;
- Potrebno je promeniti praksu po kojoj se tarife povećavaju sa promenom inflacije. Metodologija utvrđivanja tarifa u komunalnom sektoru, naročito za vodu i čvrst otpad, treba da se uspostavi zakonom, s ciljem da se postigne povraćaj uložene investicije u celini, uključujući i manji deo za nova investiciona ulaganja;
- Istovremeno, sva JKP treba podsticati da poboljšaju efikasnost poslovanja putem ustanovljavanja pokazatelja i merila za praćenje učinka. Ovi pokazatelji treba da budu deo ugovora o pružanju usluga između osnivača i JKP;
- Kada se ustanovi metodologija za praćenje efikasnosti poslovanja, gradovi – opštine će utvrditi strukturu i način povećanja cena, kao i ostvarenje željenog učinka za definisane poslovne procese u okviru JKP;
- Država će imati ulogu nadzornog organa i na osnovu informacija o uspešnosti poslovanja JKP, kako bi se sredstva sa centralnog nivoa i iz međunarodne pomoći za finansiranje kapitalnih investicija raspoređivala prema pokazateljima učinka.

Unaprediti i povećati kapitalne investicije

- Ustanoviti odgovornost JKP za definisanje i sprovođenje višegodišnjih investicionih planova, koji se preuzimaju u godišnje planove poslovanja;
- JKP bi trebalo da raspoložu sredstvima za finansiranje dela kapitalnih programa iz sopstvenih prihoda, kao i iz komercijalnih kredita. Bespovratna sredstva za kapitalne investicije JKP treba da budu sprovedena na bazi ko – finansiranja sa JKP;
- Država treba da se angažuje kako bi se poboljšala dostupnost kreditnih sredstava za finansiranje komunalne infrastrukture i to davanjem garancija za kredite međunarodnih finansijskih institucija i komercijalnih banaka;
- Sredstva za finansiranje kapitalnih investicija sa centralnog nivoa bi trebala da budu usmeravana samo u ona JKP koja su opredeljena za jačanje institucionalnih kapaciteta i poboljšanje efikasnosti, što će se utvrditi putem pokazatelja poslovanja, tj. JKP koja jednim delom učestvuju u finansiranju kapitalnih investicija.

Omogućiti učešće privatnog kapitala

- Privatni sektor može biti važan izvor finansiranja kapitalnih investicija i prenosa tehničkog i operativnog „know – how“ (tehnološkog znanja i iskustava);
- Privatni sektor može da se uključi u sektor komunalnih usluga u oblasti upravljanja delatnostima JKP i realizacije kapitalnih ulaganja;
- Učešće privatnog sektora treba sprovesti kao „pilot pristup“, a ne kao opšte pravilo;
- Pravni okvir za javno – privatna partnerstva (JPP) treba da bude stimulativan, odnosno da podstiče investiranje privatnog sektora u komunalnu infrastrukturu;
- Država treba da što pre definiše metodologiju za utvrđivanje cena komunalnih usluga i donese zakon o vraćanju imovine lokalnim samoupravama;
- Tamo gde gradovi – opštine odluče da samostalno sprovedu projekte javno – privatnog partnerstva u komunalnoj oblasti, država treba da ih podrži, obezbedi odgovarajuću tehničku pomoć, kako bi lokalne samouprave imale dovoljan kapacitet da mogu da sklope racionalne sporazume sa privatnim pružaocima komunalnih usluga.

Na kraju dokumenta se ističe da zato što JKP obavljaju delatnosti od opšteg interesa, transformacija JKP se ne može vršiti na isti način kao privatizacija društvenih preduzeća. U tom kontekstu, ciljevi reforme JKP se ne mogu izjednačiti sa privatizacijom, odnosno transformacijom javne svojine u JKP u privatnu svojinu.

Najznačajnija primedba našeg preduzeća i Poslovnog udruženja vodovoda Srbije je da delatnosti snabdevanja vodom za piće, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda bi trebalo da obavljaju javna komunalna preduzeća.

Komunalne delatnosti koje se zasnivaju na korišćenju neke vrste prirodnih monopola nisu jednako podobne za učešće privatnog kapitala ili transformaciju u tržišno orjentisana privredna društva, jer interes profita ne prepoznaje strateške, razvojne i bezbednosne aspekte. Ovim delatnostima treba pristupiti sa posebnim oprezom zbog mogućnosti ugrožavanja vitalnih javnih interesa.

Državna kontrola nad komunalnom infrastrukturom i najvažnijim komunalnim delatnostima zadržana je u potpunosti u većini najrazvijenijih država EU (Austrija, Švajcarska, Švedska, Belgija, Holandija ...).

Povoljni investicioni krediti i bespovratna sredstva iz fondova EU namenjena ovoj delatnosti biće dostupna javnom, a ne privatnom sektoru.

U pogledu zakonske regulative neophodno je izvršiti usaglašavanje strategije sa donetim zakonskim propisima i onima čije je donošenje u toku (Zakon o komunalnim delatnostima, o javnim preduzećima, o koncesijama, o javno – privatnom partnerstvu i dr.).

Momir Tasić i Antun Skenderović, predsednici Sindikata

NEPRIHVATLJIVA PRIVATIZACIJA VODOVODA !

*Značajnije zajedničke primedbe Sindikata zaposlenih u komunalnoj delatnosti Srbije
(Samostalni sindikat i UGS „Nezavisnost“)*

Sindikati, koji kao socijalni partneri koji zastupaju interese zaposlenih u komunalnoj delatnosti, nisu bili ni na koji način uključeni u izradu Strategije restrukturiranja JKP u Srbiji.

Sindikati smatraju da strateške politike i ključne akcije na poboljšanje upravljanja i rezultata poslovanja JKP mogu dati najbolje i najbrže rezultate, te ih u tom smislu treba staviti na prvo mesto i još više razraditi.

U skladu sa evropskim smernicama o korporativnom upravljanju u ovim delatnostima, predlaže se obezbeđenje ravnoteže 50 – 50 % između predstavnika vlasti/osnivača i zaposlenih u upravnim odborima i jačanje uloge nadzornih odbora, depolitizacija i jasniji kriterijuni za izbor direktora JKP, isključivo putem javnih konkursa.

Iskustva transformacije komunalnih preduzeća u drugim zemljama ne obuhvataju efekte takvih politika i akcija. Neprihvatljivo je da se ta iskustva svode na korist samo manjih grupa lica i kompanija, gubitku radnih mesta, pogoršanje uslova rada i lošijem kvalitetu usluga, nasuprot starteške važnosti javnog komunalnog sektora za svaku zemlju i interesu najvećeg dela društva. Stav je da se smanjenje broja zaposlenih u JKP ili redukcija njihovih socijalnih prava ne može vršiti bez prethodno usaglašenog Socijalnog programa i potpisivanja Granskog kolektivnog ugovora. Strategija mora obuhvatiti i pravo zaposlenih u JKP na sticanje akcija bez naknade, u slučaju njihove transformacije.

Za Sindikate je neprihvatljiva privatizacija ili transformacija u privredna društva onih JKP koja obavljaju delatnost snabdevanja vodom za piće, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda.

„ДАНАС ГЛАДНИ - СУТРА ЖЕДНИ!“

**Закону о комуналним делатностима
КОМУНАЛЦИ НИСУ САМИ
ЗА СПАС КОМУНАЛНОГ
СИСТЕМА СРБИЈЕ**

**Protest Sindikata zaposlenih
u komunalnim delatnostima
Srbije**

Beograd, 10.11.2011.

5 minuta do 12

JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica je za posloводство, rukovodioce sektora, šefove radnih jedinica i stručne saradnike posloводства organizovalo Seminar „Menadžment i poslovni procesi“, u saradnji sa subotičkim Ekonomskim fakultetom.

Seminar je pohađao najodgovorniji menadžerski sloj preduzeća.

Cilj ovog seminara je bio usavršavanje i razvoj njihovih menadžerskih sposobnosti, sticanje znanja i novih vještina, kako bi se uspešno uhvatili „u koštac“ sa neodložnim promenama u našem društvu i u komunalno – vodoprivrednoj delatnosti.

Strategijom razvoja osnovne delatnosti – vodosnabdevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda, srednjoročnim i godišnjim planovima, subotički „Vodovod“ je planirao i realizuje poslovne aktivnosti koje su kompatibilne sa tranzicionim putem Srbije i javnog sektora, kojem i mi pripadamo, ka članstvu u Evropskoj uniji.

Te poslovne aktivnosti odnose se na uvođenju, primeni i poštovanju međunarodnih normi i standarda, koji se odnose na modernizaciju upravljanja, organizovanja, funkcionisanja i razvoja delatnosti i preduzeća kojima se ove značajne za život i privređivanje – delatnosti, poverene na upravljanje.

Svojim prvim predavanjem, koje je održao Petar Balažević, master prava, zamenik direktora i razgovorom sa učesnicima Seminara na temu „Trendovi razvoja vodosnabdevanja u svetu i zemljama u tranziciji“ pokušali smo i nadam se, uspeli, da ih pripremimo za očekujući ambijent i najznačajnije promene, koje se odnose na:

- Organizaciono – vlasničku transformaciju preduzeća vodosnabdevanja;
- Uvođenje tržišno – ekonomskih uslova u poslovanje i u ove delatnosti;
- Racionalizaciju tehničkih sistema – od kojih su najznačajniji smanjenje gubitaka vode u distribuciji i savremeno održavanje sistema;
- Dosledno poštovanje svih regulativa nacionalnog i evropskog porekla – od kojih je najznačajnija ona koja se odnosi na kvalitet vode za piće;
- Politika cena usluga, primerena novim ekonomskim uslovima poslovanja.

Takođe, i drugo predavanje, koje održao Petar Balažević, odnosilo se na predstojeće promene, na strateške pravce restrukturiranja JKP u Srbiji. Cilj ove Strategije je da država i lokalne samouprave sprovedu reformske korake kojima će unaprediti pružanje komunalnih usluga uz smanjenje troškova. Zato što JKP obavljaju delatnosti od opšteg interesa, kao i zato što ova preduzeća nisu isključivo usmerena ka sticanju profita, Petar Balažević je izneo svoj stav da je neprihvatljiva transformacija JKP u privatna ili privredna društva.

Naredna tri predavanja su za teme imali jednu od najvažnijih međunarodnih normi, prelazak na procesno orjentisanu organizaciju i poslovanje, kao prvog koraka u uvođenje međunarodnog standarda menadžmenta – upravljanja kvalitetom usluga. Na taj način se definišu ključni poslovni procesi, postupci i procedure, a putem monitoringa i indikatora – uspostavljaju se objektivno merljivi kriterijumi za izvođenje ocene efikasnosti i uspešnosti postizanja programskih ciljeva na svim nivoima Preduzeća.

20 RAZLIKA IZMEĐU KLASIČNE – FUNKCIONALNE I PROCESNE ORGANIZACIJE

Rbr	Pitanje	Klasična, funkcionalna	Procesna organizacija
1	Težište organizacije poslova	Pojedinačni poslovi i radni zadaci	Procesi rada
2	Proizvod - usluga	jednostavan standardizovani proizvod i usluga	zadovoljstvo potrošača kvalitetom usluge
3	Usmerenost zaposlenih	zadovoljiti nadređenog	zadovoljiti potrošača
4	Organizacione jedinice	poslovi, odeljenja, službe	procesni timovi
5	Poslovi – radni zadaci	usko definisani opisom	širok opseg - fleksibilni
6	Način rukovođenja	centralistički	decentralistički
7	Ključna osoba	direktor - šef	vlasnik procesa – „trener“ tima koji poznaje posao i „igrače“
8	Tokovi rada	složeni, isprekidani	pojednostavljeni, povezani
9	Utvrđivanje odgovornosti	ko je kriv za grešku	koji je uzrok nastale greške
10	Merenje uspešnosti	rezultat radnih zadataka	rezultat procesa
11	Raspored resursa	koncentrisani, svako za sebe, duplirani	zajednički resursi
12	Veštine zaposlenih	individualna specijalizacija	povezivanje veština u tim
13	Nagrađivanje	doprinos pojedinačnom poslu - funkciji	timski doprinos
14	Ponašanje prema zaposlenima	upravljanje zaposlenima	razvoj zaposlenih
15	Protočnost informacija	Unutar odeljenja – službi, prepreke između	„bez (organizacionih) granica“
16	Najčešći oblik komunikacije	nadređeni - podređeni	dobavljač – potrošač (interno: davalac usluge – korisnik usluge)
17	Razumevanje posla	samo svoje OJ - službe	povezanost sa ostalim OJ - službama
18	Odnos prema promenama	održati sadašnje stanje, ništa ne menjati (status quo)	sklonost prema promenama, na osnovu praćenja procesa rada
19	Način (poslovnog) razmišljanja	kratkoročno	dugoročno
20	Vrsta kulture	individualna	timski rad, kolektivna

Iz navedenih ključnih razlika, svako od zaposlenih može zaključiti koliko je naše preduzeće „zakoračilo“ iz klasične organizacije u procesnu.

Oni koji su deceniju i više u ovom kolektivu znaju da je poslovna filozofija „Vodovoda ...“ takva da svi pojedinačni, grupni, sektorski poslovi treba da budu podređeni neprekidnoj tehničko – telehnološkoj traci koja pruža usluge potrošačima, a ne obrnuto.

Ključne poslovne procese predstavljaju oni procesi koji utiču na to kako nas vide korisnici naših proizvoda i usluga, a u našem preduzeću to su, npr.:

- POUZDANA distribucija, KVALITETNOG komunalnog proizvoda/usluge
- PRAVOVREMENO I TAČNO informisanje korisnika
- EFIKASNO otklanjanje kvarova
- SMANJIVANJE GUBITAKA u proizvodnji i distribuciji vode
- REDOVNO očitavanje potrošnje vode i dostavljanje računa
- HITNOST POSTUPANJA prilikom zagušenja fekalne kanalizacije
- OBEZBEĐENJE MOGUĆNOSTI ELEKTRONSKOG očitavanja i plaćanja usluga i dobijanja informacija
- LJUBAZNOSTI osoblja prilikom rešavanja reklamacija na usluge
- OČEKIVANA OPIPLJIVOST usluge koja se ogleda u izgledu osoblja, opreme i vozila...

Učenje celog života

Učenje i primena inovacija u kontekstu strateškog upravljanja su više nego aktuelne u sadašnjem trenutku.

Sposobnost organizacija za postizanje postavljenih strategijskih ciljeva zavisi, pre svega, od moći organizacije da uči i da se razvija.

Inovacija i unapređenje proizvoda, usluga i procesa mogu se postići unapređenim znanjima i veštinama osoblja, primenom savremenih informatičkih tehnologija i upravljanim procesima organizacije. Stoga, da bi organizacija imala moć da postigne operativne i razvojne ciljeve, mora ulagati u osoblje, sisteme i procedure.

Princip kontinuiranog učenja, ili učenja celog života, postao je imperativ savremenog poslovanja.

Sanja Lugonja, dipl.ekon., rukovodilac Službe javnih nabavki

UČINJEN „PRVI KORAK“ ZA UVOĐENJE ISO STANDARDA

Jedan od glavnih uslova za dobijanje ISO standarda je da organizacija dokaže da su procesi u toj organizaciji planirani, identifikovani, izgrađeni, dokumentovani, implementirani kao i da organizacija njima upravlja.

Sproveden je postupak javne nabavke „Konsultantske usluge i softversko rešenje za uvođenje standarda ISO 9001 : 2008 i ISO 17020 : 2002“, izabran je najpovoljniji ponuđač i ovih dana zaključićemo sa njim i ugovor.

Predmet ugovora jeste pružanje konsultantskih usluga pripreme organizacije za sertifikaciju sistema menadžmenta kvaliteta (QMS) od nezavisnog sertifikovanog tela prema zahtevima međunarodnog standarda ISO 9001 : 2008, zatim pripreme za akreditaciju kod Akreditacionog tela

Srbije prema zahtevima standarda ISO/IEC 17020 : 2002, kao i izrada softvera koji odgovara zahtevima navedenih standarda

Šta znače ovi standardi za preduzeće? Znače mnogo, što se može videti iz principa menadžmenta kvaliteta: usmerenje na korisnike radi povećanja zadovoljenja korisnika ispunjavanjem njegovih zahteva, procesni pristup organizaciji, sistemski pristup menadžmentu, stalna poboljšanja, odlučivanje na osnovu činjenica i uzajamno korisnici odnosi sa isporučiocem.

Uvažavajući zahteve navedenog standarda, postiže se sistematičnost i transparentnost koji znače uspješnije vođenje organizacije.

Drugi standard i akreditacija za njegove zahteve znači akreditacija laboratorije za baždarenje vodomera, odnosno pravo žigosanja vodomera za sopstvene i eksterne potrebe, što organizaciji znači racionalizaciju troškova i povećanja prihoda.

Timski rad => Proces => Standardi

Rozalija Sabo Handa, dipl.ekon., finansijski direktor

KRETANJE ZARADA ZAPOSLENIH DO KRAJA 2011.

Prilikom usvajanja Programa poslovanja JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica za 2011. godinu, u delu koji se odnosi na zarade i druga lična primanja zaposlenih na sednici Skupštine Grada (24. februara 2011. godine), nagovešteno je da će se, u zavisnosti od kretanja tromesečne i šestomesečne inflacije, realizovati i planirana masa ovih sredstava. Na osnovu podataka Zavoda za statistiku Republike Srbije potrebno je izmeniti Program poslovanja u delu planiranja mase sredstava za zarade.

U toku izrade Programa poslovanja za 2011. godinu nisu bili poznati podaci o tromesečnoj i šestomesečnoj inflaciji, stoga je masa zarada projektovana na isti način kao što je i Zakonom o budžetu planirano povećanje plata, odnosno: u januaru 2%, u aprilu 2,95% i u oktobru 2%. Primenjujući tada ove poznate procene za povećanje mase zarada, Programi poslovanja za 2011. godinu su usvojeni sa istima, uz napomenu da su osnovicu za povećanje činile mesečne mase bruto zarada (bruto I) iz Programa poslovanja za 2010. godinu. U skladu sa navedenim, u usvojenom Programu poslovanja za 2011. godinu, ukupno je planirano na ime bruto mase zarada zaposlenih (bruto I) 154.261.154,21 dinara.

Prema podacima Zavoda za statistiku Republike Srbije, inflacija merena indeksom rasta potrošačkih cena za period januar – mart 2011. godine je 5,5 %, a za period april – septembar je 0,7 %. Realan rast bruto društvenog proizvoda u 2010. godini je 1 %. Iz navedenih podataka proizilazi da je rast mase zarade od zarade za oktobar 1,2 % (0,7% + 0,5 %). Na osnovu iznetog potrebno je izmeniti Program poslovanja za 2011. godinu u delu planiranja mase sredstava za zarade, prema sledećem: januar 2%, april 7,6% (1,020 x 1,055) i oktobar 8,9% (1,020 x 1,055 x 1,012).

Na ovaj način planirana masa sredstava za bruto zarade (bruto I) u izmenama Programa poslovanja za 2011. godinu znači povećanje sredstava u odnosu na usvojeni iznos (154.261.154,21 dinar) za 2.614.213,12 dinara, odnosno ukupno 156.875.369,33 dinara za celu 2011. godinu.

Mesec	Plan bruto I 2010. OSNOVICA	Plan br. zaposlen 2010/11	Usvojeni plan za 2011. (bruto I)	Novi predlog % povećanja	Izmena Plana 2011. (bruto I) 2 x 5	Razlika izmena plana/usvojen plan
1	2	3	4	5	6	7
Januar	12.340.300,00	235/235	12.587.106,00	1,02	12.587.106,00	
Februar	12.245.263,00	235/231	12.490.168,26	1,02	12.490.168,26	
Mart	12.245.263,00	235/231	12.490.168,26	1,02	12.490.168,26	
April	12.380.000,00	235/231	12.999.000,00	1,076 (1,02x1,055)	13.320.880,00	+ 321.880,00
Maj	12.340.300,00	235/231	12.957.315,00	1,076	13.278.162,80	+ 320.847,80
Jun	12.245.263,00	235/231	12.857.526,15	1,076	13.175.902,99	+ 318.376,84
Jul	12.245.263,00	235/231	12.857.526,15	1,076	13.175.902,99	+ 318.376,84
Av gust	12.245.263,00	235/231	12.857.526,15	1,076	13.175.902,99	+ 318.376,84
Septem.	12.245.263,00	235/231	12.857.526,15	1,076	13.175.902,99	+ 318.376,84
Oktobar	12.245.263,00	235/231	13.102.431,41	1,089 (1,02x1,055x1,012)	13.335.091,41	+ 232.660,00
Novemb.	12.245.262,00	235/231	13.102.431,34	1,089	13.335.090,32	+ 232.658,98
Decemb.	12.245.262,00	235/231	13.102.431,34	1,089	13.335.090,32	+ 232.658,98
UKUPNO	147.267.965,00		154.261.154,21		156.875.369,33	+ 2.614.213,12

Na osnovu iznetog omogućen će biti obračun i isplata razlike mase sredstava za zarade, do konačnog obračuna za svaki mesec posebno, odnosno za: april, maj, jun, jul, avgust, septembar, oktobar (ovaj mesec iz razloga što će se zarada za oktobar isplatiti 15. novembra prema usvojenom Programu poslovanja). Konačna isplata za navedene mesece bi se izvršila 18. novembra – odnosno posle davanja saglasnosti od strane Skupštine Grada na izmenu Programa poslovanja za 2011. godinu.

Obračun i isplata zarada za novembar i decembar 2011. godine izvršiće se u celosti u skladu sa izmenama Programa poslovanja za 2011. godinu, odnosno na mesečnom nivou najviše do 13.331.091 dinar.

U skladu sa do sada prezentovanim, prema izmenama Programa poslovanja za 2011. godinu izvršiće se konačan obračun sredstava za zarade po mesecima:

Mesec	Razlika mase sredstava	Broj zaposlenih	Ukupna masa koeficijenata	Razlika bruto cene rada za koeficijent 1
April	321.880,00	231	382,55	840,34 din
Maj	320.847,00		383,60	835,17 din
Jun	318.377,00		384,39	828,26 din
Jul	318.377,00		384,39	828,26 din
Avgust	318.377,00		383,39	830,42 din
Septembar	318.377,00		385,29	826,33 din
Oktoabar	232.660,00		385,29	603,85 din

Kako da izračunate za sebe: $\text{razlika za mesec} \times \text{koeficijent} \times 0,701 = \text{neto razlika zarade}$

Da još jednom ponovim, isplata konačnih obračuna za mesec april – oktobar izvršiće se nakon davanja saglasnosti od strane Skupštine Grada na izmene Programa poslovanja za 2011. godinu, odnosno 18. novembra 2011. godine.

**Efikasna naplata usluga =>
Zadovoljni potrošači =>
Zadovoljni zaposleni !**

EFIKASNO EVIDENTIRANJE, OBRAČUN I NAPLATA USLUGA

Naše Preduzeće pridaje izuzetan značaj efikasnom evidentiranju, obračunu i naplati usluga vodosnabdevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda. Na taj način, pošto nismo budžetski korisnici, obezbeđujemo samostalnim radom i naplatom tog rada potrebna sredstva za funkcionisanje sistema koji nam je poveren na upravljanje i održavanje, likvidnost i izmirenje svih zakonskih obaveza državi, dobavljačima i zaposlenima.

Redovno jesenje očitavanje vodomera u domaćinstvima kod kategorije potrošača široke potrošnje okončano je 24. oktobra. Očitano je blizu 30 hiljada vodomera. Manji deo potrošača je telefonskim putem javilo stanje na svom vodomeru, dok je za one koje nisu prijavili svoj utrošak vode, niti su čitači vodomera uspeali da očitaju stvarno utrošenu vodu – data prosečna potrošnja na bazi utroška iz istog perioda prošle godine.

Obračuni su dostavljeni svim potrošačima putem pošte, u zatvorenim kovertama. Obračun vode odnosi se na period od tri meseca (avgust, septembar i oktobar 2011. godine). Potrošači iz domaćinstava mogu da izvrše svoja plaćanja iz obračuna, prvenstveno inkasantima koji su na terenu, zatim na blagajnama Preduzeća i to radnim danima od 7.00 do 19.00 časova i subotom od 07.00 do 15.00 časova. Pored navedenog, potrošači svoja dugovanja mogu da plaćaju preko svih poslovnih banaka i pošta.

Važno je istaći da je na blagajnama JKP „Vodovod i kanalizacija“ omogućeno plaćanje i platnim karticama VISA, DINA, MAESTRO, MASTERCARD i AMERICAN EXPRES.

U JKP „Vodovod i kanalizacija“ kontinuirano se prati kretanje dugovanja za čistu vodu i izvršene usluge odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda za sve kategorije potrošača. Sa uključenjem i oktobarskih obračuna, ukupan dug svih naših korisnika je blizu 150 miliona dinara, što odgovara tromesečno fakturisanjoj realizaciji. Od ovog duga, fizička lica duguju oko 68 %, dok se preostalih 32 % duga odnosi na pravna lica.

U preduzeću su skoro svi zaposleni (bilo direktno ili indirektno) uključeni u akciju poboljšanja stepena naplate. Naime, preduzeće naplaćuje sva svoja potraživanja u skladu sa zakonski dozvoljenim sredstvima. Ukoliko naši potrošači ne izmire svoja dugovanja u roku naznačenom na računima (obračunima), prvo se obaveštavaju pismenim putem u vidu opomena za neplaćeni dug. Potrošač koji ni na pismenu opomenu ne „reaguje“, odnosno ne plati svoj dug u roku naznačenom na opomeni – biva utužen, ili sledi najnepopularnija mera, isključenje sa sistema vodosnabdevanja ili kanaliziranja.

Važno je napomenuti da su troškovi ponovnog uključivanja na sistem izuzetno visoki i isti se kreću do 5.200 dinara ukoliko se radi o skidanju i vraćanju vodomera, odnosno 11.000 dinara ukoliko se isključenje vrši na „zelenoj površini“, tj. podrazumevaju raskopavanje i vraćanje terena u prvobitni izgled.

Preduzeće omogućava plaćanje dugovanja potrošača i na rate (uz posebnu procenu svakog potrošača u odnosu na visinu ukupnog duga) uz prvobitni uslov: uplate 50 % od ukupne visine duga i urednost u izmirenju tekućih mesečnih zaduženja.

Iz svega navedenog, može se uočiti da naše Preduzeće pridaje izuzetan značaj efikasnom evidentiranju, obračunu i naplati usluga vodosnabdevanja, odvođenja i prečišćavanja otpadnih voda. Na taj način, pošto naše javno komunalno preduzeće nije budžetski korisnik, obezbeđuju se samostalnim radom i naplatom tog rada potrebna sredstva za funkcionisanje sistema koji nam je poveren na upravljanje i održavanje, likvidnost i izmirenje svih zakonskih obaveza državi, dobavljačima i zaposlenima.

Visoki stepen naplate ukazuje nam na zadovoljstvo potrošača obimom i kvalitetom pruženih usluga od strane našeg preduzeća, ali i na uzajamno poverenje koje je na tim osnovama građeno godinama unazad. Rezultat tog poverenja je uredno i sigurno, standardno pružanje usluga, koje su od velikog značaja za život i privređivanje naših potrošača.

Za manji broj potrošača koji ne plaćaju uredno svoje iskorišćene usluge, naše Preduzeće je uvek imalo razumevanja zbog teškog ekonomskog i socijalnog stanja, ali je i prinuđeno da zbog zaštite odgovornih potrošača i urednog funkcionisanja, preduzima zakonom predviđene mere kod onih koji u ovom pogledu svoju odgovornost i obaveze zanemaruju.

U SLEDEĆEM, DECEMBARSKOM BROJU BILTENA „AQUA“ :

- Funkcionisanje „Vodovoda ...“ i realizacija investicija i projekata u 2011. godini
- Najvažnije investicije i projekti u 2012. godini
- Najava 50-godišnjeg jubileja JKP „Vodovod i kanalizacija“ Subotica
- Božićna i Novogodišnja čestitka javnosti, korisnicima usluga i zaposlenima ...

*„Kad čujemo da neko nije ostvario ono što je želeo,
uvek prvo pomislimo da je želeo ono što nije mogao ostvariti.
POČETAK SVAKE SREĆE JE U SREĆNOM IZBORU ŽELJA !“*

Duško Radović

Zaštita vodomera pred predstojeći zimski period

Nastupajući zimski period može biti veoma hladan, zato preporučujemo da potrošači na vreme pristupe zaštiti vodomera i unutrašnjih vodovodnih instalacija od smrzavanja. Praksa iz prethodnih godina pokazuje da se veliki broj vodomera nalazi u šahtama koje nisu odgovarajuće dubine, zbog toga smo često pozivani da otklanjamo posledice smrzavanja vodomera. Obaveza JKP "Vodovod i kanalizacija" je da održava priključak što znači da je naša obaveza održavanje vodomera i oba ventila (ulazni i izlazni), obaveza potrošača je da vodi brigu o svojim unutrašnjim instalacijama i da se stara da vodomerno okno bude čisto a vodomer dostupan za održavanje. Do smrzavanja vodomera dolazi isključivo zbog neadekvatno zbrinutog vodomera, te je obaveza vlasnika priključka da nadoknadi troškove nastale zbog smrzavanja vodomera. Da bi se izbegle ove neprijatne situacije, pozivam naše potrošače da svoje vodomere pre početka prave zime utople - zaštite i to na sledeći način.

Ukoliko je vodomer postavljen plitko, tada je potrebno postaviti neki termoizolacioni materijal preko vodomera, to mogu biti daske, stiropor ili bala slame. Molimo potrošače da vodomere ne zavijaju u krpe jer to ne predstavlja dovoljnu zaštitu a u proleće je tako pokriven vodomer teško ponovo razgrnuti i učiniti ga pristupačnim za očitavanje i održavanje.

Potrošači koji imaju propisno izvedena, odnosno izgrađena vodomerna okna ne treba da strahuju od smrzavanja vodomera jer su vodomeri u ovako izgrađenim oknima ispod zone smrzavanja i ukoliko je vodomerno okno poklopljeno, ne postoji opasnost od ovakve vrste oštećenja.

Sada je odgovarajuće vreme da pre zimskog utopljanja vodomera potrošači sami provere stanje svojih unutrašnjih instalacija, da provere stanje na vodomeru, kao i moguće defekte u vodomernoj šahti. Sve uočene kvarove oko vodomera potrebno je da jave našoj dispečerskoj službi na telefon 55 77 11. Uočene kvarove na unutrašnjim instalacijama potrošači su obavezni da otklone u sopstvenoj režiji. Na ovaj način potrošači mogu izbeći nepotrebne neprijatnosti i troškove nastale zbog navedenih oštećenja a neće doći ni do neprijatnih iznenađenja u vezi visokih računa nakon prvog prolećnog očitavanja vodomera.

Nažalost potrošači koji ne vode brigu o svojim instalacijama i ne proveravaju stanje u vodomernoj šahti, ponekad se suočavaju sa neprijatnostima kao što su troškovi smrznutog, istopljenog vodomera i enormno visokih računa zbog kvarova na unutrašnjim instalacijama.

Cena zamene smrznutog vodomera iznosi 4.480,00 dinara za vodomere prečnika 13 mm i 20 mm koji su i najzastupljeniji kod potrošača iz kategorije individualnih stambenih objekata i kod stambenih objekata zajedničkog stanovanja gde su problemi smrzavanja vodomera najviše izraženi.

Proverom, utopljanjem vodomera ako je to potrebno pre dolaska oštre zime, potrošači mogu sa malo pažnje da sebi umnogome smanje mogućnost nastanaka većih kvarova i velikih neprijatnosti kao posledicu tih kvarova.

Radnici JKP "Vodovod i kanalizacija" će sa svoje strane u najkraćem mogućem roku da izađu i otklone sve kvarove koji su nastali na delu vodovodne mreže koja je u našoj nadležnosti.

Ferenc Olman, organizator sportsko – rekreativnih aktivnosti

BOČARKE „VODOVODA“ NA VRHU

„Boćanje (ital. bocce, fr. boules) je sportska igra koja se igra boćama tj. kuglama na otvorenom igralištu. Boćanje je veoma stara sportska igra koja se već vekovima igra u mediteranskim zemljama, i u primorju bivše Jugoslavije (balote, buće, balotiranje, bućanje i dr.).“

Wikipedia

Letos, prilikom otvaranja sezone korišćenja vikendice našeg Preduzeća, ova zanimljiva igra stekla je dosta pristalica. Nije mnogo zahtevna u pogledu veština, a nije ni teška što se tiče fizičkih ili umnih napora. Mada je to samo tako na prvi pogled. Potrebna je dobra procena, proračun, bistro oko, sigurna ruka i senzibilitet – osećaj.

Sve ove vrline kroz nekoliko proteklih takmičenja i turnira pokazale su, pogodićete, boćarke našeg „Vodovoda“.

Da krenemo redom:

Završetak letnje sezone godišnjih odmora, ali i veoma uspešnog funkcionisanja Preduzeća u tom periodu, obeležen je sportsko – rekreativnim susretom između zaposlenih JKP „Vodovod i kanalizacija“ i DTD – Severna Bačka u Sportsko – rekreativnom centru „Pešta“ na Makovoj sedmici. Dok je Petar Pižurica slavio svoj prvi gol na tartan terenu za mali fudbal, kapitenka boćarki „Vodovoda“, Snežana Pejić, postigla je 21. pobedonosni poen nasuprot muškoj ekipi „Vodovoda“, koju je predvodio PR-ovac, Petar Doroslovački, koja je postigla samo 3 poena. Pala je potom i ekipa DTD-a i druga muška ekipa „Vodovoda“, pa su, pored pomenute kapitenke, prvo mesto zasluženno osvojile njene saigračice, Čila Milic Rafai, Biljana Anđelić i Vesna Šoralov.

Potom sledi turnir povodom Dana Mesne zajednice u Željezničkom naselju“. U tzv. „Guščijoj dolini“ boćarke „Vodovoda“ rasturaju prvo ekipu domaćina, potom Makove sedmice, Đurđina II, a u finalu i prvu ekipu Đurđina. Ekipu, ovaj put, kao kapiten, predvodi Čila Milic Rafai, koja je niz puta „poljubila“ onu malu najbitniju centralnu kuglicu, koja se naziva „bulin“, a u ekipi su standardne Biljana Anđelić i Vesna Šoralov, s time da im se po prvi put, mada se to po igri nije primećivalo, pridružila Aleksandra Radić.

Đurđinčani ne mogu da prebole poraz u finalu i u roku od dve nedelje pozivaju fudbalere i boćarke „Vodovoda“ na ponovni mečdan. Ekipa Petra Pižurice u poslednjim trenucima meča dolazi do pobeđe od 4 : 3, nakon čega se prelazi na boćarski teren. Bez premca, sada već uigrana i kompaktna ekipa u sastavu – Čila, Bilja, Vesna i Aleksandra (Radić) dobija mušku ekipu Đurđina sa 21 : 2. Svoju tugu, poražena ekipa domaćina nije mogla da utopi ni u, inače odlično pripremljenom goveđem gulašu. No, na revanš se nije dugo čekalo !

U pro hladno subotnje jutro, 12. novembra, na poznatom poprištu – SRC „Pešta“ na Makovoj sedmici, organizuje se prezentacija pravila boćarske igre, koju demonstriraju dve profesionalne ekipe sa Palića. Nakon toga odigrava se turnir na kojem učestvuju i muške i ženske ekipe Makove sedmice, Željezničkog naselja, Đurđina i „Vodovoda“ Šta mislite, ko je pobedio ? Čila, Bilja i Aleksandra !

P.S. Po međunarodnim pravilima boćanje se igra sa 3 igrača + 1 rezerva. Prezentacija pravila igre i ovaj turnir su bili inicijativni za formiranje gradske lige u boćanju koja treba da startuje na proleće.

